

Sygn. akt II Ka 422/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka (spr.)
Sędziowie:	SO Mariola Krajewska - Sińczuk SO Karol Troć
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2013 r.

sprawy **M. D.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zb. z art., 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk , art 178a § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 6 czerwca 2013 r. sygn. akt II K 6/13

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności;
2. orzeczoną wobec oskarżonego M. D.karę pozbawienia wolności za czyn I i karę łączną podwyższa do 2 (dwa) lat i 6 (sześć) miesięcy;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. B. C. wynagrodzenie w kwocie 516,60 złotych (w tym 96,60 podatku VAT) za obronę oskarżonego z urzędu wykonywaną w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze ustalając, iż wydatki ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 422/13

UZASADNIENIE

M. D. został oskarżony o to, że:

I. w nocy z 2/3 listopada 2012 r. w J., powiat (...), województwo (...) dokonał rozboju na osobie Z. J., w ten sposób, że uderzał go rękami i kopał po całym ciele w następstwie czego Z. J. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu, złamania kości nosa oraz stłuczenia klatki piersiowej, które to obrażenia powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, a następnie dokonał na jego szkodę zaboru w celu przywłaszczenia papierosów oraz 200 ml wódki o łącznej wartości 20 zł, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

tj. o czyn z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk,

II. w dniu 19 października 2012 r. w M., województwo (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,78 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował rowerem po drodze publicznej,

tj. o czyn z art. 178 a § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyrokiem z dnia 6 czerwca 2013 roku:

I. oskarżonego M. D. w ramach czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu z 2 na 3 listopada 2012r. w J., powiat (...), województwo (...) uderzał rękoma i kopał po całym ciele Z. J. w następstwie czego doznał on obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu i złamaniem kości nosa oraz stłuczenia klatki piersiowej, co spowodowało rozstrój jego zdrowia na okres powyżej 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, tj. czynu stanowiącego występki z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i za czyn ten na podstawie tych przepisów skazał go i wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego M. D. uznał za winnego zarzucanego mu w akcie oskarżenia drugiego czynu, stanowiącego występki z art. 178a § 2 kk i za czyn ten na podstawie tego przepisu skazał go i wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów na okres 2 lat;

IV. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej wobec oskarżonego łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 6 listopada 2012r. do 6 czerwca 2013r., tj. 213 dni, przyjmując że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. B. C. wynagrodzenie w kwocie 1195,56 zł, w tym podatek VAT w kwocie 223,56 zł, tytułem obrony z urzędu;

VII. zwolnił oskarżonego od uiszczenia opłaty i zasądził od niego tytułem częściowego zwrotu wydatków postępowania kwotę 1000 zł, w pozostałym zakresie wydatki przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca oskarżonego zaskarżył, na podstawie art. 425 kpk oraz art. 444 kpk wyrok w części uznającej oskarżonego M. D. winnym czynu zabronionego określonego w pkt I wyroku. Na podstawie art. 427 kpk i art. 438 pkt 2 kpk orzeczeniu temu zarzucił naruszenie przepisów postępowania mających wpływ treść wyroku, a mianowicie art. 5 § 2, 7 i 410 kpk, a polegających na dokonaniu dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, pominięciu przy wyrokowaniu zasady domniemania niewinności i w tym samym uznaniu oskarżonego winnym popełnienia czynu stanowiącego występki określony w art. 157 § 1 kk, w sytuacji gdy zeznania świadków Z. J. i G. W. będące podstawą ustalonego przez

Sąd stanu faktycznego są niespójne i nielogiczne, a ponadto z wywołanej w niniejszej sprawie opinii psychologicznej o pokrzywdzonym Z. J. wynika, że jest on osobą upośledzoną umysłowo z zaburzeniami pamięci wzrokowej i słuchowej, co skutkuje zaburzonym spostrzeganiem i odtwarzaniem spostrzeżeń z pamięci.

Powołując się na powyższe obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od czynu opisanego w pkt I wyroku, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Oskarżyciel publiczny na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości co do czynu z pkt I. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 3 i 4 kpk orzeczeniu temu zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść polegający na ustaleniu przez Sąd I instancji, niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy, iż czyn zarzucony i następnie przypisany oskarżonemu nie nosił znamion występku rozboju z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk.

II. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu w pkt I wyroku, wyrażająca się w wymierzeniu kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, co przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności przedmiotowych i podmiotowych czynu sprawia, że orzeczona kara pozbawienia jest waloru społecznego oddziaływania oraz należytego wpływu represyjno-wychowawczego na oskarżonego.

Mając powyższe na uwadze prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego za czyn z punktu I kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat, a następnie kary łącznej pozbawienia wolności na zasadzie pełnej kumulacji.

Na rozprawie apelacyjnej skarżący popierali swoje apelacje, przy czym obrońca wniósł o nieuwzględnienie apelacji prokuratora, zaś oskarżyciel publiczny przyłączył się do wniosku zawartego w apelacji obrońcy o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest częściowo zasadna, w zakresie orzeczonej kary za czyn I, natomiast apelacja obrońcy oskarżonego na uwzględnienie nie zasługuje.

Z uwagi na to, że apelujący obrońca nie złożył wniosku o uzasadnienie wyroku, Sąd odwoławczy stosownie do przepisu art. 457 § 2 kpk odstąpił od sporządzania pisemnych motywów w części dotyczącej zarzutów wskazanych w tej apelacji.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji w prawidłowy sposób zebrał i ocenił dowody oraz okoliczności ujawnione w toku tego postępowania, a na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Nie budzi także wątpliwości, że postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone starannie, a podstawę ustaleń faktycznych stanowił całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego oraz przedstawionych w uzasadnieniu wyroku motywów, jakimi kierował się Sąd Rejonowy oceniając tenże materiał dowodowy, wskazuje na to, iż Sąd ten nie popełnił błędów, jakie zarzucają mu skarżący. W ocenie Sądu Okręgowego w Siedlcach, twierdzenia podnoszone przez prokuratora w apelacji, nie znajdują potwierdzenia w aktach sprawy, a stanowią jedynie polemikę z oceną dowodów poczynioną przez Sąd Rejonowy.

W tym miejscu, ażeby nie powtarzać wszystkich argumentów przytaczanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, Sąd odwoławczy uznał za stosowne ograniczyć się tylko do wskazania najistotniejszych okoliczności, które przemawiają za uznaniem za prawidłowe ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim.

Zasadnie bowiem Sąd I instancji ustalając w sprawie stan faktyczny oparł się w głównej mierze na zeznaniach pokrzywdzonego, jednakże nie dając mu wiary w zakresie kradzieży alkoholu w postaci wódki oraz papierosów. Niewątpliwie bowiem Z. J. spójnie i jednolicie zeznawał na temat okoliczności samego pobicia i osoby sprawcy, którego był pewien od samego początku, zaś złożone depozycje znalazły potwierdzenie w zeznaniach G. W., W. S., K. K., R. J., H. R., S. R. i C. G.. Należy jednak zauważyć, że pokrzywdzony był od samego początku przekonany, że pieniądze za które kupił wódkę i papierosy pochodziły od K. R., ten ostatni jednak zaprzeczył okoliczności przekazania pokrzywdzonemu pieniędzy w takiej wysokości, wskazując, iż krytycznego dnia dał mu kwotę 10,40 zł, która przeznaczona była na 4 puszki piwa. Okoliczność ta nie budzi wątpliwości albowiem znajduje potwierdzenie w wydrukach z kasy fiskalnej (k. 35-37), z których wynika, że 2 listopada 2012 r. nie był zakupowany inny alkohol aniżeli piwo, poza tym widoczne są tam 3 transakcje opiewające właśnie na podaną przez świadka kwotę. Dlatego twierdzenia pokrzywdzonego w tym zakresie, mimo iż konsekwentne, nie mogą być jak słusznie uznał Sąd Rejonowy postawą czynienia ustaleń faktycznych. Należy zgodzić się z prokuratorem, iż z opinii psychologicznej wynika, iż pokrzywdzony ma zburzoną integrację ruchową, pamięć wzrokową oraz słuchową pamięć fotograficzną nie wyklucza to jednak możliwości poprawnego spostrzegania, szczególnie jeżeli dotyczy to ważnych dla niego okoliczności, biegła podkreśliła ponadto, iż brak jest elementów wskazujących na wypełnianie luk pamięciowych treściami zmyślnymi. Powyższe nie przesądza jeszcze o konieczności uznania za wiarygodne zeznań Z. J. w pełnej rozciągłości. Należy bowiem zauważyć, iż z akt sprawy wynika, że nie jest to jedyne pobicie, którego ofiarą był pokrzywdzony zatem niewykluczone, że opisuje on dwa różne zdarzenia, które połączył ze sobą, a zatem w istocie mówi o zdarzeniach, które miały miejsce, co stoi w zgodzie z treścią powyższej opinii. Odnosząc się natomiast do depozycji złożonych przez G. W. na które zwrócił uwagę również oskarżyciel publiczny podkreślić należy, że świadek ten nie widział, aby M. D. coś zabrał pokrzywdzonemu. Ponadto wskazywał on na możliwy motyw oskarżonego” to było za to, że on go wcześniej sprzedał, tzn. (...) doniósł na niego” (k. 90), zatem również z tych zeznań nie wynika rabunkowy motyw działania M. D..

Dlatego Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż zebrane w sprawie dowody pozwalają w sposób pewny ustalić sprawstwo M. D. jedynie w zakresie przestępstwa z art. 157 § 1 kk. Nie zgodził się zatem Sąd Okręgowy z podniesionym w apelacji prokuratora, zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych polegającym na ustaleniu przez Sąd, że oskarżony popełniał czyn z art. 280 § 1 kk. Na podstawie ustalonego stanu faktycznego, poprzedzonego analizą przeprowadzonych dowodów nie można ustalić, iż oskarżony działał z zamiarem kradzieży alkoholu oraz papierosów.

Ustosunkowując się do zarzutu polegającego na wymierzeniu przez Sąd Rejonowy kary rażąco łagodnej zasadnym jest przypomnieć, iż przestępstwo popełnione przez oskarżonego, działającego w warunkach recydywy kwalifikowanej zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 4 miesięcy do 7 lat i 6 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że orzeczona wobec oskarżonego kara roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności jest w realiach niniejszej sprawy rzeczywiście karą rażąco łagodną. W ocenie Sądu Okręgowego wymiar kary orzeczonej przez Sąd I instancji prowadzi do przekonania, że Sąd Rejonowy uchybił dyrektywom wymiaru kary określonym w przepisach art. 53 kk. Zgodnie z zawartymi w tych przepisach regulacjami Sąd wymierzając karę winien mieć na względzie między innymi to, by dolegliwość kary nie przekraczała stopnia winy, winien uwzględnić stopień społecznej szkodliwości czynu, brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Pod uwagę winien brać także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia sprawcy przed popełnieniem przestępstwa. Analiza wskazanych elementów poczyniona przez pryzmat niniejszej sprawy prowadzi do wyniku dalece negatywnego dla oskarżonego. Czyn zarzucany oskarżonemu w pkt I aktu oskarżenia bezsprzecznie cechuje bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości. Sąd Okręgowy w tym zakresie chce zwrócić uwagę na fakt, że pokrzywdzony w żaden sposób nie sprowokował agresywnego zachowania oskarżonego, jak podkreślił bowiem zna go od dziecka, czasami wspólnie spożywali alkohol, zatem łączyły ich koleżeńskie stosunki. Oskarżony natomiast działał w sposób bardzo brutalny kopiąc znacznie starszego człowieka, zdając sobie sprawę z ogromnej przewagi fizycznej jaką dysponuje w stosunku do niego. Dodatkowo zerwał ze Z. J. wszystkie ubrania, zostawiając go nagiego, nocą w porze jesiennej na dworze, co dodatkowo naraziło go na niebezpieczeństwo choroby, jak również naruszyło jego intymność. Takie zachowanie oskarżonego zasługuje na szczególne potępienie i powinno

znaleźć wyraz w odpowiednio dotkliwej dla niego sankcji karnej, w szczególności, iż nie jest to pierwsze sprzeczne z prawem zachowanie M. D., albowiem działał on w warunkach recydywy specjalnej.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że rozwiązał karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną zaskarżonym wyrokiem, a nadto karę pozbawienia wolności orzeczoną za czyn z art. 157§ 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk podwyższył do 2 lat i 6 miesięcy, zaś w pozostałej części wyrok utrzymał mocy.

Ponadto orzekł w stosunku do oskarżonego łączną karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Tak orzeczona kara, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnia cele, jakie powinna spełniać, w szczególności przyczyni się do uświadomienia oskarżonemu naganności tego typu zachowań oraz uczyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Wymierzona w ten sposób kara jest współmierna do stopnia jego zawinienia, wystarczająca do tego, by podziałała na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiła mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszenie porządku prawnego. Spełni również swoje zadania w zakresie prewencji ogólnej, co do poszanowania prawa i kształtowania pozytywnych postaw.

O wynagrodzeniu adwokata za obronę sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, podwyższając należną kwotę stosownie do § 2 ust 3 w/w rozporządzenia o należną stawkę podatku od towarów i usług.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną oskarżonego Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 Ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił go od opłat za II instancję i wydatków za postępowanie odwoławcze.

Z tych względów i z mocy art. 437 § 1 i 2 kpk i art. 456 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.